

Amnesty-frágreiðing:

Kína túsundtals
politiskar fangar

Hóast það nú er tvey ár síðani, at friðarligu mótmælisgöngurnar á Himmalfriðartorginum í Peking vorðu bardar niður við harðari hond, týkist stöðan enn at vera tann sama í Kína, har það framvegis sita túsundtals politiskir fangar fastir.

Hetta stendur í eini frágreiðing, sum Amnesty International hefur givið út. Mannaréttindini í Kína hava það als ekki gott, soleiðis sum fleiri leiðarar í Vesturheiminum strúgva, stendur í frágreiðingini.

Felagsskapurin sigur, at hóast altjóða samfelagið hefur slakað uppá boykott av Kína, so eru mannréttindini í landinum einki frægari enn tey vóru fyrri tveimum árum síðani.

Fleiri lond í vesturheiminum, teirra millum Danmark, sum steðgaðu øllum samstarvi við Kína og eisini menningarhjálp til landið fyrri at mótmæla blóðaðum í Peking og teimum fylgjandi dómum, hava hesa seinastu tíðina latið upp aftur fyri hjálpinu og samstarvinum. Hetta sigur Amnesty byggir á falskar fortreytir, tí stöðan í Kína er framvegis eins ring.

Fólk, sum hava talað imóti stýrinum, fáa fongslsdómar upp til 12 ár, sigur Amnesty í frágreiðingini.

Ein av samvitskufangnum, sum heitti á stjórnina at fremja ábøtur og seta í verk demokrati í landinum fekk ein fongslsdóm sum ljóðaði upp á ikki minni enn 18 ár. Felagsskapurin sigur at túsundtals kinesarar sita í fongslu uttan at hava verið sekir í nakrari misgerð.

Kinesiska stjórnin roynir eisini at sleppa sær av við studentar og onnur, sum í talu hava mótmælt stýrinum, við at døma tey

eftir lógum, sum annars bert galda fyrri kriminell. Töluni vísa eisini, at talið á kriminellum, sum eru tikin av dögum, er vaksið óvanliga nógv.

Amnesty heldur, at túsundtals ósekir kinverjar eru tiknar av dögum sum kriminellir.

Stjórnin er eisini farin harðliga fram móti religiøsnum og tjóðskaparligum minnilutum. Serliga í Tibet, sum Kína hersetti í 1951, eru túsundtals fólk tikin av dögum og sett fost.

Frágreiðingarnar frá Amnesty tykjast ikki at nerva kinesiskur myndugleikarnar nógv. Tær verða allar vistar aftur og sagt verður, at Amnesty á henda hátt leggur seg út í innanhýsis víðurskipti í landinum. Amnesty-umboð hava heldur ikki fingið loyvi at vitja landið, og heldur ikki umboð fyrri mannréttindastovnar undir ST fáa innferðarlooyvi til Kína, tí øll verða tey lögð undir at leggja seg út í innanhýsis víðurskipti í Kína.

Men Amnesty gevst ikki. Felagsskapurin hefur júst skrivað til kinesisku stjórnina og givið henni nøvnini á fleiri kinverjum, sum eru horvnir.

Danir vilja steðga
hjálpini til Kína

Herfyrri avgjórði danska stjórnin at leysgeva nakrar milliónir kr., sum hava verið ætlaðar sum menningarhjálp til Kína. Hesin peningurin hefur síðani blóðaðið í Peking fyrri tveimum árum síðani verið fastfyrst, soleiðis at hann ikki kundi brúkast til tað hann var ætlaður til.

Men nakað herfyrri gjórði stjórnin av at lata pengarnar til Kína við tí grundgeving, at víðurskiptini í landinum eru broytt aftur til tað betra og at mannréttindini nú verða meira virð.

Hesum hefur radikali flokkurin saman við SF og teimum kristiliga nú vent sær harðliga imóti, serliga nú Amnesty er komið við frágreiðing um brot á mannréttindini í Kína.

Danski uttanríkisráðgjafi hefur einki imóti at taka málið upp aftur til nýggja víðgerð, um so er, at frágreiðing hjá Amnesty er røtt.

Danskir fiskimenn
seta út toskayngul

Toskastovrnarnir í Norðsjónum eru so hart troystir, at danskir fiskimenn nú sjálvir eru farnir at nora um teir við at seta út toskayngul.

Hetta hendi mánadagin, tá 10.000 toskayngul av tilsamans 300.000 vórðu koyrd á sjógv nærhendis Thybørn.

Það er Danmarks Havfiskeriforening, sum stendur fyrri projektinum og ætlanin er at seta út umleið eina mill. toskayngul um árið, um royndin visir seg at geva eitt gott úrslit.

Roknað er út, at um bert 10% av tí útslepta toskaynglinum kann veiðast aftur sum stórusk-ur, so gevur projektioð yvirsok.

Men danir hava so trygd fyrri, at tað verða danskir fiskimenn, sum seinna koma at veiða henda toskin. Tað kann væl henda, at toskamurturin leitar sær norður eftir

til Noregs og Føroyar eins og talan fyrri ein part er við laksaynglinum, sum verður settur út í Norðsjógvn.

Men danir halda so kortini, at hetta er rætti vegurin at ganga, nú toskastovrnarnir eru niðurfiskaðir. Víst verður á, at fiskimenn eiga at læra av bóndrunum, sum ikki bert heysta men eisini sáða.

Hóast tað hefur verið tosað nógv um slíkar royndir í eitt nú Noregi, so eru danir komnir longest í arbeiðinum og er projektioð tað einasta av sínum slag í heiminum higartil. Norðmenn hava víst tí sera stóran áhuga og hava biðið danir um loyvi at fylgja við royndunum.

Umframt granskarar eru eisini fiskimenn við í arbeiðinum. Tilsamans fimm fiskibátar úr Hvíde Sande skaffa toskarogn, sum verða goymd í einum serstøkum tanga umboð. Rognini og sil verða

blandað saman í sjógv.

Síðani verða tey gitnu eggini flutt til klekikar í Hvíde Sande, at eggini eftir fáum dögum eru klækt, verður yngulin fluttur til alistøðir í Thybørn. Her livir toskayngulin ta fyrstu tíðina í sjógv.

Norskar royndir við strandatoski vísa, at tað ber til at fiska umleið 30% av tí útsetta toskaynglinum, sum tá er 10-15 cm.

Toskaynguli, sum nú er settur út í Norðsjónum, er millum 5 og 8 cm.

Nú verður so kannað, hvussu ein best kann merkja yngulin, soleiðis at tað ber til at siga, hvussu væl kemur undan. Í náttúruni koma minni enn 5% av teimum gitnu eggnum undan, soleiðis, at tey kunnu verða klækt og síðani doyggja 10% av klækta ynglinum um dagin.

Danskir fiskimenn

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skrivur

veiða árliga 10 mill. toskar í Norðsjónum til eitt virði av 1 mia. kr. Um settir verða út 1 mill. toskamurtar og 30% av teimum kunnu veiðast aftur, hefur toskurin eitt samlað virði uppá 30 mill. kr.

Schlüter gav Ninn skyldina

Danski forsætisráðharrin, Poul Schlüter, hefur nú í tveir dagar verið avhoyrdur í Hægstarætti í sambandi við Tamil-málið.

Undan avhoyringini var stóruspennur um Schlüter fór at skriva sín egna deyðadóm sum forsætisráðharrin. Spurningurin er nevniliga hann, um Schlüter hefur verið vitandi um tað ólógliga í Tamil-málinum nógv fyrr, enn hann upprunaliga hefur sagt frá.

Men tað var ein rólíkur og sjálvsikkur forsætisráðharrin, sum mótti í rættinum mánadagin og týsdagin. Hann helt fast við ta frágreiðing, hann áður hefur givið í málinum, nevniliga hana, at hann alla ta fyrstu tíðina einki kendi til málið.

Hann visti við hesum aftur orðunum hjá fyrrverandi lögfrumálaráðharranum, Erik Ninn-Hansen, sum hefur sagt frá, at Schlüter og stjórnin vóru vitandi um framerfðina í Tamil-málinum. Tað er hesum sum Schlüter hefur víst aftur og harvið lagt alla ábyrgd í málinum á Erik Ninn-Hansen.

Týsdagin segði Schlüter í rættinum, at hann heldur ikki hefur brýgg-

að seg um tann mátan, sum Erik Ninn-Hansen fyrirsat lögfrumálaráðið uppá.

Spurningurin er nú, hvat ein annar fyrrverandi lögfrumálaráðharrin, H.P. Clausen, nú fólkatingsformaður, fer at siga, tá hann skal avhoyrast í næstu viku.

Sambært úttalissunum hjá Schlüter fekk hann heldur einki at vita frá eftirmanni Ninn-Hansen, H.P. Clausen, um at tamilskar familjur ikki fingi loyvi at flyta til Danmarkar, soleiðis sum lógin heimilaði teimum.

Eygleiðarar halda, at Schlüter við hesum hefur sent svartaper til H.P. Clausen.

Danska pressan ger sera nógv burtur úr Tamil-málinum og hóast Poul Schlüter higartil hefur klárað seg væl undir avhoyringini, so eru ikki allar súðir syftar. Møguliga kann Schlüter klára seg, men spurningurin er, hvussu verður við fólkatingsformanninum H.P. Clausen. Onkur verður so at standa til svars fyrri ólógliga gerðunum.

Danskir politikarar hava tosað um nýval ella eitt stjórnskipti, um Schlüter ikki kemur væl

frá forhoyrinum. Higartil h'ur hann spælt síni kort væi út, so mikið væl, at danski veljarin sambært eini veljarakanning, sum varð gjord í gjár, heldur ynskir Schlüter sum for-

sætisráðharran enn formann javnaðarflokksins, Svend Auken.

Men Tamil-málið hefur gjørt, at veljarin hefur mist nakað av álitinum á politikarunum sum heild.

Kohl enn ein ósigur

Valósigrarnir hjá Kohl og tí konservativa flokkinum í Týsklandi tykjast ongan enda at fáa. Síðani tað framúr góða samveldisvalið fyrri nekrum mánaðum síðani hefur tað bara gingið niður á bakka hjá CDU og Helmut Kohl. Flokkurin hefur tapt eitt landspartaval fyrri og annað eftir.

Nú um dagarnar var CDU fyrri einum dyggilgum ósigri í Hamburg. Sosialdemokratarnir, sum hava havt valdið í býnum, sum eisini er landspartur, vunnu hesa ferð avgjördan meiriluta. Sigurin verður mettur sum ein dreymabyrjan hjá tí nýggja formanninum í týska javnaðarflokkinum, Björn Engholm.

Nú byrja vit uppá 1994, segði ein leiðandi SPD-politikari eftir góða valúrslitið í Hamburg og

við hesum sipaði hann til samveldisvalið um trý ár.

Undan valinum í Hamburg sunnudagin høvdu SPD og tann litli liberali flokkurin FDP stýrt saman. Hetta er flokkurin, sum er í stjórn saman við CDU og CSU.

Við valið fekk SPD 48% av atkvøðunum og tað merkir, at flokkurin kann stjórna býnum einsamallur. CDU hevði eina aturgongd uppá 5,4% og fekk 35,1%. FDP gekk aftur við 1,1% og fekk 5,4%. Teir grønu fingi eina framgongd uppá 0,2% og høvdu ialt 7,2% av atkvøðunum.

Samveldiskanslarin og formaðurin í CDU hefur í eini viðmerking til valið sagt, at flokkurin lifir undir at vera "sálarliga uppturkaður" orsakað av stöðuni í tí fyrrverandi Eysturtýsklandi.

BILRØKT
Plátu- og
Sproyтуverkstaður
Ger bil fyrri fólk
úr bygd og í bý
Pf. BILRØKT
v. Simin í Dalí
Akranesgata 11 - Tlf. 15556

OKKARA GÓÐSKA - TÍN TRYGD